

Van Werkgroep Technische regulering elektriciteit in samenwerking met de Subgroep Regelgeving van de Werkgroep Real-time-interface

Datum 13 juni 2022

Onderwerp Regulatorische vragen rond de real-time-interface

In deze notitie komen de volgende regulatorische vragen met betrekking tot de real-time-interface aan de orde:

1. Wat bedoelen we met de real-time-interface?
2. Hoe zit het met de eigendoms- en kostenverdeling van de real-time-interface?
3. Waar worden de specificaties voor de real-time-interface vastgelegd en gepubliceerd?
4. Hoe wordt de aanwezigheid en goede werking van de real-time-interface geborgd?
5. Is er een overgangssituatie voor bestaande elektriciteitsproductie-eenheden?
6. Is er ook iets geregeld voor de meetgegevens?

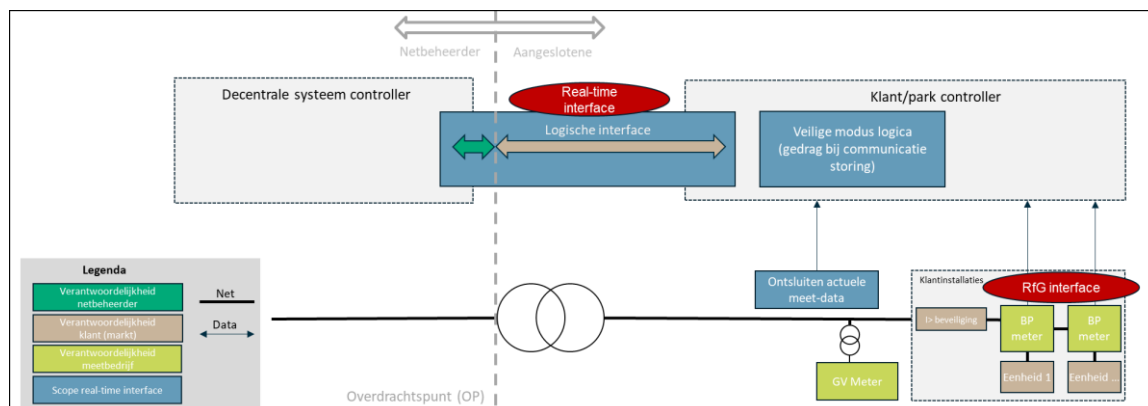
In deze notitie wordt op enkele plaatsen verwezen naar het beoogde artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit. Dit beoogde artikellid komt uit het voorstel BR-2021-1819 van Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders en maakt deel uit van het codewijzigingsdossier ACM/21/052099 ter implementatie van het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet. We moeten er rekening mee houden dat de ACM in de vaststellingsprocedure dit beoogde artikel niet of gewijzigd overneemt uit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. In dat geval zullen sommige passages uit deze notitie moeten worden heroverwogen.

1. Wat bedoelen we met de real-time-interface?

In de praktijk wordt de aanduiding 'real-time-interface' regelmatig gebruikt zonder dat exact gespecificeerd wordt wat daaronder wordt verstaan.

In het kader van deze notitie verstaan we onder de 'real-time-interface' de voorziening (hardware èn communicatieprotocol) waarmee een door de netbeheerder aan de aangeslotene aangeboden signaal ter afschakeling of setpoint ter af- of opregeling van een elektriciteitsproductie-eenheid, een verbruiksinstallatie of een elektriciteitsopslageenheid of een combinatie daarvan door de aangeslotene kan worden ontvangen.

Deze 'real-time-interface' moet niet verward worden met de 'interface' waarvan in de NC RfG sprake is. Voor type A is in artikel 13.6 van de NC RfG sprake van een 'logische interface (ingangspoort)' en voor type B is in artikel 14.2 van de NC RfG sprake van een 'interface (ingangspoort)'. In beide gevallen gaat het daar om een voorziening die deel uitmaakt van de elektriciteitsproductie-eenheid en die niet alleen in staat is om een signaal of setpoint van de netbeheerder te ontvangen, maar tevens in staat is om op basis van dat signaal of die setpoint de elektriciteitsproductie-eenheid te doen afregelen. Tussen de real-time-interface en de (logische) interface als bedoeld in de NC RfG zit dus een stuk telecommunicatie van de aangeslotene die het op de real-time-interface van de netbeheerder ontvangen signaal of setpoint doorgeeft aan de (logische) interface als bedoeld in de NC RfG.

In het perspectief van de NC RfG kan de real-time-interface en de specificatie daarvan worden gezien als de "eisen voor extra apparatuur die het mogelijk maakt het opgewekte vermogen op afstand te sturen", als bedoeld in artikel 14.2, onderdeel b, van de NC RfG.

In deze notitie wordt, tenzij anders vermeld, geen onderscheid gemaakt naar het doel wat met de real-time-interface wordt beoogt, namelijk frequentiehandhaving of transportcapaciteitsbeïnvloeding en evenmin naar de juridische grondslag ervan, namelijk NC RfG artikel 14.2 of beoogd artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit (onderdeel is van co-dewijzigingsdossier ACM/21/052099 ter implementatie van het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet).

Datum
13 juni 2022

Onderwerp
Regulatorische vragen rond de real-time-interface

In NC RfG artikel 14.2 wordt een expliciet doel genoemd voor toepassing van de interface, namelijk frequentiestabiliteit. In het beoogde artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit wordt ook een expliciet doel genoemd van de voorziening waarvan de real-time-interface deel uitmaakt, namelijk afschakeling of afregeling van productie in geval van een uitvalsituatie als bedoeld in een aantal onderdelen van het Besluit uitvalsituatie hoogspanningsnet. De real-time-interface kan ook worden toegepast bij andere vormen van transportcapaciteitsbeïnvloeding. Om elke discussie over het geoorloofd zijn van deze andere toepassingen te voorkomen, is het wenselijk om in de Netcode elektriciteit op te nemen dat een op grond van NC RfG 14.2 of Netcode elektriciteit artikel 3.15(13) aanwezige voorziening ook mag worden aangewend voor andere doeleinden dan de in die artikelen genoemde doelen.

2. Hoe zit het met de eigendoms- en kostenverdeling van de real-time-interface?

Alles van uit het net gezien tot aan het overdrachtpunt van de aansluiting is eigendom van de netbeheerder. De kosten die de netbeheerder hiervoor maakt, verwerkt hij in zijn transporttarieven. De real-time-interface is immers een voorziening waarvan de werking niet uitsluitend ten goede komt aan de desbetreffende aangeslotene, maar dient voor het beïnvloeden van de goede werking van het elektriciteitsnet als geheel. Alles vanaf het overdrachtpunt van de aansluiting binnen de installatie van de desbetreffende aangeslotene is eigendom van deze aangeslotene en komt ook voor diens rekening.

3. Waar worden de specificaties voor de real-time-interface vastgelegd en gepubliceerd?

Artikel 3.17, eerste lid, van de Netcode elektriciteit schrijft voor dat als de netbeheerder eisen stelt aan de extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), hij deze eisen openbaar maakt door publicatie op zijn website. Aangezien de specificaties voor de real-time-interface voor alle netbeheerders hetzelfde zijn, is publicatie op de website van NBNL daarnaast ook voordehandliggend. Het beheer en onderhoud van de specificaties is geregeld in de specificaties zelf. In geval van een daadwerkelijke update dient dan zowel de publicatie op de websites van de individuele netbeheerders als die op de website van NBNL te worden aangepast.

Datum
13 juni 2022

Onderwerp
Regulatorische vragen rond de real-time-interface

4. Hoe wordt de aanwezigheid en goede werking van de real-time-interface geborgd?

In het kader van de complianceverificatie van de elektriciteitsproductie-eenheid ter gelegenheid van de aansluiting / ingebruikname ervan kan de aanwezigheid en goede werking van de real-time-interface worden gecheckt. Op dit moment is toets op aanwezigheid en goede werking van de real-time-interface nog geen onderdeel van het complianceverificatiedocument.

Na ingebruikstelling kan periodiek een toetssignaal worden verstuurd. Bij het uitblijven van een correcte reactie daarop kan de netbeheerder contact opnemen met de aangeslotene.

5. Is er een overgangssituatie voor bestaande elektriciteitsproductie-eenheden?

Voor de beoordeling of een bestaande elektriciteitsproductie-eenheid een verplichting heeft met betrekking tot de real-time-interface zijn vier tijdstippen relevant en moet meegewogen worden voor welk doel de real-time-interface wordt toegepast:

1. De datum van het van toepassing worden van de NC RfG, namelijk 27 april 2019,
2. De datum waarop het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet in werking is getreden, namelijk 1 januari 2021,
3. De datum waarop de specificaties voor de real-time-interface door de netbeheerders zijn gepubliceerd,
4. De datum waarop het beoogde artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit van kracht wordt.

Voor de toepassing van de real-time-interface t.b.v. frequentie-ondersteuning zijn alleen de tijdstippen 1 en 3 relevant. Alle elektriciteitsproductie-eenheden van voor 27 april 2019 hoeven niet te beschikken over de voorziening bedoeld in NC RfG artikel 14.2. Elektriciteitsproductie-eenheden van na 27 april 2019 maar voor het moment waarop de netbeheerder de specificaties heeft gepubliceerd dienen wel te beschikken over de voorziening bedoeld in NC RfG 14.2, maar omdat de netbeheerder de specificaties nog niet heeft gepubliceerd, kan niet van de aangeslotene verwacht worden dat deze voorziening de afschakel- of afregelboodschap van de netbeheerder ook kan 'verstaan'. Wil de netbeheerder de voorziening toch gebruiken, zal de netbeheerder dus voor 'vertaling' van de boodschap moeten zorgdragen.

Voor de toepassing van de real-time-interface t.b.v. afschakeling of afregeling in het kader van het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet is alleen het vierde tijdstip relevant, er van uitgaande dat de publicatie van de specificaties eerder plaatsvindt dan de inwerkingtreding van het beoogde artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit. Alle elektriciteitsproductie-eenheden van na de datum van inwerkingtreding van deze bepaling in de Netcode dienen te beschikken over de real-time-interface conform de gepubliceerde specificaties. In geval van een nieuwe versie van de specificaties van de real-time-interface, zullen overgangsbepalingen voor installaties die beschikken over een real-time-interface conform een oudere versie deel uitmaken van die nieuwe versie.

Datum
13 juni 2022

Onderwerp
Regulatorische vragen rond de real-time-interface

De netbeheerder kan bij voor de datum van inwerkingtreding van het beoogde artikel 3.15, dertiende lid, van de Netcode elektriciteit aangesloten elektriciteitsproductie-eenheden verlangen dat ook die beschikken over een real-time-interface onder toepassing van artikel 15.1, eerste lid, van de Netcode elektriciteit. Dat betekent dat de netbeheerder vaststelt dat de bedoelde voorziening noodzakelijk is voor de netbeheerder om zijn wettelijke taken uit te kunnen voeren.

De real-time-interface kan ook toegepast worden voor het afregelen van productie in geval van onderhoudswerkzaamheden in een deelnet waar op grond van het Besluit uitvalsituaties de storingsreserve is ingezet voor transport afkomstig van productie. In dat geval is de toepassing van de real-time-interface niet gebaseerd op een bepaling in de NC RfG of in de Netcode elektriciteit, maar op bilaterale afspraken tussen de netbeheerder en de desbetreffende producent. Dit is een situatie die voor kan komen na datum 2 uit de bovenstaande opsomming, zijnde de datum van inwerkingtreding van het Besluit uitvalsituaties. Indien er in deze situatie afregeling of afschakeling nodig is en de producent beschikt niet over een real-time-interface, zal er fysiek op locatie geschakeld moeten worden.

6. Is er ook iets geregeld voor de meetgegevens?

Op grond van artikel 3.15, tweede en derde lid, van de Netcode elektriciteit dient de bedrijfsmeting bij een elektriciteitsproductie-eenheid een klasse 2 nauwkeurigheid te hebben.

Bij gemengde aansluitingen of aansluitingen waarachter zich meerdere synchrone elektriciteitsproductie-eenheden bevinden is deze meting niet zinvol bruikbaar voor inzicht op het overdrachtpunt van de aansluiting.

Het eerder genoemde codewijzigingsvoorstel ter implementatie van het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet omvat o.a. een beoogd artikel 9.12, tweede lid, van de Netcode elektriciteit met daarin een verwijzing naar art 13.22 dat betrekking heeft op de aanlevering van real-time gegevens op overdrachtpunt.

Aansprakelijkheid is gelijk geregeld voor huidige praktijk met comptabele meetdata. De netbeheerder en de producent zijn ieder individueel aansprakelijk voor de kwaliteit van de meetdata en de daaruit eventueel voortkomende schade.